

Wymagania edukacyjne z plastyki w klasie 6

Podczas ustalania oceny z plastyki szczególną uwagę należy zwrócić na wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Oprócz wiedzy i umiejętności równie ważna jest pozytywna postawa wobec przedmiotu. Składają się na nią: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przynoszenie na lekcje odpowiednich materiałów i przyborów, przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne, a także zachowywanie porządku w swoim miejscu pracy – zarówno podczas zajęć, jak i po ich zakończeniu. Nie bez znaczenia są też dobre wyniki osiągnięte w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach (przygotowywanie oprawy plastycznej imprez), uczestnictwo w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, wykonywanie ponadobowiązkowych prac plastycznych, przygotowywanie gazetek i wystaw szkolnych lub informacji wzbogacających proces lekcyjny na podstawie różnych źródeł.

Ocenianie prac plastycznych należy do najbardziej kontrowersyjnych aspektów ewaluacji, gdyż nie wszyscy uczniowie wykazują uzdolnienia w dziedzinie działań artystycznych. Aby dokonać sprawiedliwej oceny, nauczyciel powinien jawnie i w sposób konkretny określić kryteria oceniania, tak aby uczniowie sami mogli oceniać pracę zarówno własną, jak i kolegów. Do najczęściej wskazywanych kryteriów należą: zgodność pracy z tematem lekcji, poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych, trafność doboru środków artystycznego wyrazu, umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną, pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, oryginalność realizacji danego tematu oraz estetyka pracy (ostatnie kryterium nie dotyczy uczniów cierpiących na różne dysfunkcje).

Stopnie szkolne -----

Stopień dopuszczający

Przyswojenie przez ucznia podstawowych wiadomości i umiejętności wymienionych w programie nauczania dla przedmiotu *plastyka* stanowi podstawę do wystawienia oceny dopuszczającej. Dziecko powinno rozwiązywać (samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela) zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

Stopień dostateczny

Jeżeli uczeń opanuje w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym), należy wystawić mu ocenę dostateczną. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

Stopień dobry

Stosowanie przez ucznia w praktyce elementów zdobytej wiedzy teoretycznej oraz jego aktywne uczestnictwo w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, staranne wykonywanie ćwiczeń obowiązkowych) stanowi podstawę do wystawienia oceny dobrej. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania teoretyczne, odpowiednio posługiwać się przyborami i narzędziami oraz wykonywać prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.

Stopień bardzo dobry

Uczeń, który opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych, otrzymuje stopień bardzo dobry. Dziecko bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy. Stosuje również z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne, oraz sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną. Ponadto chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez, należy do koła zainteresowań) oraz uzupełnia wiadomości samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami.

Stopień celujący

Jeżeli uczeń przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.) oraz posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania, może uzyskać stopień celujący. Ponadto powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych, osiągać sukcesy w konkursach plastycznych, wykazywać zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

Wymagania edukacyjne

<p>Wymagania konieczne Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dopuszczającą.</p>	<p>Z pomocą nauczyciela uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia placówki działające na rzecz kultury, • tłumaczy zasady zachowania się w muzeum, • wskazuje zabytki znajdujące się w regionie, • podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych, • opisuje tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, • nazywa elementy dzieła plastycznego (linia, punkt, kontur, plama, walor, barwa, światłocień, technika, faktura, kształt, kompozycja, perspektywa), • wskazuje podstawowe środki wyrazu plastycznego znajdujące się w najbliższym otoczeniu i je opisuje, • wyjaśnia znaczenie niektórych z omówionych na lekcji terminów plastycznych, • wymienia nazwy niektórych z poznanych dziedzin sztuki (np. rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka ludowa), • rozróżnia dzieła należące do poszczególnych dziedzin twórczości artystycznej (rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka ludowa itd.), • tłumaczy, czym zajmują się rysownik, malarz, grafik, rzeźbiarz i architekt, • wskazuje różnice między rysunkiem a malarstwem, • uzyskuje barwy pochodne, wykorzystując barwy podstawowe, • wskazuje podstawowe narzędzia pracy plastyka i wykorzystuje je w minimalnym stopniu w swoich działaniach, • podejmuje próby zastosowania elementów teorii w ćwiczeniach praktycznych, • wykonuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, • utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, • stara się przestrzegać zasad BHP podczas działań na lekcji.
--	---

<p>Wymagania podstawowe Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dostateczną.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu, • wskazuje miejsca w swoim regionie, w których można obejrzeć dzieła plastyczne, • wymienia najszlachetniejsze polskie zabytki oraz zabytki znajdujące się w regionie, • wyjaśnia znaczenie wybranych tradycji i symboli związanych ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, • opisuje elementy dzieła plastycznego, • tłumaczy znaczenie omówionych na lekcji terminów plastycznych, • wymienia poznane podczas lekcji dziedziny sztuki, • omawia poznane techniki malarskie, nazywając wykorzystywane w nich narzędzia i podłoża, • wyjaśnia najważniejsze podziały barw, • wskazuje elementy i układy tworzące daną kompozycję, • przygotowuje ilustrację z zastosowaniem danego rodzaju kompozycji, • rozpoznaje rodzaj kompozycji wykorzystanej w wybranych dziełach przedstawionych na reprodukcjach, • wykonuje rysunek z zastosowaniem wybranej perspektywy, • podaje najważniejsze cechy wybranych perspektyw malarskich, • tłumaczy, czym różni się technika druku wypukłego od techniki druku wklęsłego, • rozpoznaje narzędzia pomocne w pracy rysownika, malarza, rzeźbiarza, grafika, • omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w poszczególnych technikach plastycznych, • przedstawia obiekty na płaszczyźnie i w przestrzeni, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego, • stosuje w działaniach artystycznych różne narzędzia i podłoża, • dostrzega wpływ faktury użytego podłoża na efekt końcowy działań plastycznych, • prowadzi zeszyt przedmiotowy, • uczestniczy w dyskusjach o prezentowanych obiektach po zachęceniu ze strony nauczyciela, • stosuje się do zasad organizacji pracy, • przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, • aktywnie pracuje w grupie, • utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, • przestrzega zasad BHP podczas działań plastycznych.
<p>Wymagania rozszerzające Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dobrą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu, • podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych, • wymienia najszlachetniejsze polskie zabytki i dzieła sztuki oraz zabytki znajdujące się w regionie, • analizuje wybrane dzieła sztuki, stosując wiedzę zdobytą podczas lekcji, • omawia wybrane tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, • charakteryzuje poszczególne dziedziny sztuki, • opisuje wybrane środki wyrazu plastycznego i przyporządkowuje je do określonej grupy elementów tworzących dzieło, • wymienia cechy poszczególnych rodzajów kompozycji, • określa sposób przedstawiania przestrzeni oraz rodzaje faktury zastosowane w dziele zaprezentowanym na oglądanej reprodukcji, • rozpoznaje, jakimi narzędziami posłużył się twórca dzieła poznawanego w postaci reprodukcji, • wyjaśnia, jak stosować sztalugi, matrycę i dłuto, • tłumaczy znaczenie poznanych terminów plastycznych,

	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełniając swoje definicje przykładami dzieł sztuki, • omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka, • rozróżnia rodzaje malarstwa ze względu na przedstawianą tematykę (portret, pejzaż, martwa natura, malarstwo historyczne, rodzajowe itd.), • charakteryzuje prace graficzne, zwracając szczególną uwagę na materiał użyty do wykonania matrycy, • wskazuje różnice pomiędzy rzeźbą tradycyjną a kompozycją przestrzenną, • stosuje elementy wiedzy teoretycznej w ćwiczeniach praktycznych, • używa waloru w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, • wyjaśnia, w jaki sposób ukazać światłocien na rysunku, • dobiera narzędzia i podłoża w zależności od charakteru i tematu wykonywanej pracy plastycznej, • posługuje się właściwie przyborami i narzędziami plastycznymi, • porównuje środki wyrazu plastycznego zastosowane w dwóch wybranych dziełach malarskich zaprezentowanych na reprodukcjach, • wykorzystuje dany rodzaj kompozycji oraz wybraną technikę plastyczną podczas tworzenia ilustracji, • omawia wybrany obraz pod kątem zastosowanego rodzaju kompozycji, • tłumaczy, na czym polega perspektywa przedstawiona na obrazie, • dobiera rodzaj perspektywy do tematu wykonywanej pracy, wykorzystując w praktyce wiedzę teoretyczną, • wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym, • określa rolę środków wyrazu, które zastosował w pracy plastycznej, • prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy, • zachowuje koncentrację podczas lekcji, • uczestniczy aktywnie w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, • organizuje poprawnie swoje miejsce pracy oraz przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, • efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą, • utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, • przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.
<p>Wymagania dopełniające Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę bardzo dobrą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dyskutuje na temat roli sztuki w życiu człowieka, • wymienia nazwiska najwybitniejszych artystów polskich i zagranicznych (malarzy, rzeźbiarzy, architektów), • zdobywa z różnych źródeł (internet, lokalna prasa, dostępne książki) informacje na temat artystów tworzących w regionie, • wymienia placówki kultury znajdujące się w rodzinnej miejscowości lub najbliższej okolicy oraz wyjaśnia, czym się one zajmują, • omawia rolę muzeów w procesie edukacji społeczeństwa, • wykazuje się rozległą wiedzą na temat polskich zabytków, • rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, • określa funkcje wybranych dzieł oraz wskazuje cechy wyróżniające je spośród innych tekstów kultury z danej epoki, • posługuje się w swoich wypowiedziach podstawowymi terminami z poszczególnych dziedzin sztuki, • bierze aktywny udział w dyskusji dotyczącej podobieństw i różnic między poszczególnymi dziedzinami sztuki, • porównuje wybrane dzieła plastyczne pod kątem użytych w nich środków wyrazu plastycznego, • omawia wybrane przykłady wytworów sztuki ludowej pod względem ich formy i użytego materiału, • wylicza różnice między malarstwem realistycznym a malarstwem abstrakcyjnym, • potrafi właściwie wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną

	<p>we własnej twórczości,</p> <ul style="list-style-type: none"> • operuje sprawnie wybraną techniką plastyczną, • wykonuje oryginalne i pomysłowe prace zgodne z podanym tematem, • wybiera technikę odpowiednią dla najlepszego wyrażenia tematu i analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych, • tworzy prace, ujawniając bogatą wyobraźnię i zręcznie wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne oraz fakturę podłoża, • posługuje się biegle poszczególnymi środkami wyrazu plastycznego, • stosuje plamy walorowe w celu ukazania w rysunku światłocienia na przedmiotach, • dokonuje ekspresji uczuć i nastrojów w pracy plastycznej za pomocą odpowiednio dobranych środków plastycznych, • wykorzystuje umiejętnie różne rodzaje perspektywy w celu ukazania przestrzeni na płaszczyźnie, • analizuje własną pracę pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego, • bierze udział w konkursach plastycznych przeprowadzanych na terenie szkoły lub poza nią, • prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie, • jest aktywny podczas lekcji, z zaangażowaniem dyskutuje o prezentowanych obiektach, • organizuje swoje miejsce pracy, przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, • efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą, • utrzymuje w porządku swój warsztat pracy zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu, • przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.
<p>Wymagania wykraczające Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę celującą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje szczególnie zainteresowanie sztukami plastycznymi, • uzasadnia swoje upodobania estetyczne, • ciekawie opowiada o zabytkach swojego regionu, • gromadzi dodatkowe wiadomości związane z plastyką, • kolekcjonuje reprodukcje dzieł plastycznych i książki o sztuce, • wykazuje znajomość literatury przedmiotu wykraczającą poza materiał omawiany na lekcjach, • orientuje się w wydarzeniach plastycznych odbywających się w kraju i na świecie (wystawy, konkursy, biennale), • uczęszcza do galerii, muzeów itp., • wymienia nazwiska wybitnych artystów działających w jego miejscowości lub regionie, • ocenia znaczenie twórczości wybranego artysty i jego zasługi dla środowiska lokalnego, regionu, kraju, świata, • posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza treści wymienione w programie nauczania, • bierze czynny udział w zajęciach plastycznych, • analizuje prezentowane obiekty pod kątem ich treści, formy i emocjonalnego oddziaływania, • wykonuje prace dodatkowe będące uzupełnieniem treści poznanych na lekcji (opracowuje referaty traktujące o zagadnieniach poruszanych w literaturze przedmiotu, wykonuje pomoce dydaktyczne itp.), • wykorzystuje zdobytą wiedzę teoretyczną w pozalekcyjnych działaniach plastycznych (np. należy do szkolnego koła zainteresowań), • aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły (gazetki szkolne, dekoracje okolicznościowe) i regionu, • zdobywa nagrody na konkursach plastycznych, • wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy (nowatorska forma, wzbogacona materiałem ilustracyjnym i teoretycznym), • przygotowuje się systematycznie do zajęć,

	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymuje wzorowy porządek na swoim stanowisku pracy, zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu, • przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.
--	---

Nauczyciel plastyki Magdalena Bylina